

18.9.2023

TOIMINTASUUNNITELMA
2024-2025
Leppäkertun esiopetus, Miehikkälän päiväkoti

18.9.2023

1. Esiopetuksen järjestäminen

Esiopetus on tärkeä ajanjakso lapsen elämässä. Esiopetus suunnitellaan ja toteutetaan siten, että lapsilla on mahdollisuus innostua, kokeilla ja oppia uutta. Leikkiessään ja toimiessaan erilaisissa oppimisympäristöissä lapset laajentavat osaamistaan eri tiedon- ja taidonaloilla. Esiopetuksessa lapsilla on tilaisuuksia monipuoliseen vuorovaikutukseen ja sosiaalisten taitojensa vahvistamiseen. Tavoitteena on, että lapset oppivat arvostamaan ihmisten yhdenvertaisuutta ja omaa ainutlaatuisuuttaan.

Varhaiskasvatus ja siihen kuuluva esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen kasvua, kehitystä ja oppimisedellytyksiä. Toimintaa suunnitellaan lapsilähtöisesti ja sen tehtävä on vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa ja käsitystä itsestään oppijana. Esiopetusta kehitetään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Esiopetuksella on suuri merkitys lasten kasvun ja oppimisen tuen tarpeiden varhaisessa havaitsemisessa, tuen antamisessa ja samalla vaikeuksien ehkäisemisessä.

Miehikkälässä esiopetus noudattaa perusopetuksen työpäiviä, pois lukien lauantaiyöpäivät. Tämä tarkoittaa 748 tuntia esiopetusta toimintavuoden aikana. Toiminta tapahtuu Miehikkälän päiväkodissa, erillisessä kuusivuotiaiden esiopetusryhmässä. Jotta esiopetukselle asetetut tavoitteet toteutuisivat, on esiopetusikäisten lasten toiminnan eriyttämiseen kiinnitettävä erityistä huomiota. Esiopetus ja siihen kuuluvat materiaalit ja välineet ovat maksuttomia, lisäksi jokaiseen esiopetuspäivään sisältyy ohjattu ruokailutilanne, jossa lapsille tarjotaan maksuton ateria.

Miehikkälän esiopetussuunnitelman keskeisiä käsitteitä ovat **leikki, oppimisen ilo, lapsen etu, lapsen tuki, osallisuus, inklusiivisuus, tavoitteellisuus, suunnitelmallisuus, arviointi ja kehittäminen.**

1.1 Esiopetuksen järjestäminen yksikössä (kuvaus yksiköstä)

Tällä kaudella Leppäkertun esiopetusryhmässä työskentelevät varhaiskasvatuksen opettaja Minna Husu ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Siiri Ilvonen.

Lapsia ryhmässä on 7.

Leppäkertun esiopetus toimii samassa rakennuksessa Miehikkälän alakoulun kanssa, mutta omassa "siivessä" omalla sisäänkäynnillä. Meillä on käytössä kaksi huonetta ja eteistila, jossa myös voi leikkiä ja tehdä tehtäviä.

Ruokailemme koulun ruokalassa, omalla vuorollamme.

Sisäliikunnassa pystymme hyödyntämään koulun salia. Liikunnassa hyödynnämme tarvittaessa myös eskarin omia tiloja. Ulkoliikuntaan on mahdollisuus koulun yhteydessä olevilla kentillä, joita hyödynnämmekin paljon etenkin syksyisin ja keväisin sään salliessa. Ja tietysti talvilajeissa.

18.9.2023

Ulkoilu tapahtuu eskarin ja alakoulun yhteisellä pihalla, jossa on erilaisia leikkitelineitä ja ulkoleluja meidän omasta varastosta. Käymme viikoittain leikkimässä myös metsässä.

Esiopetus noudattaa perusopetuksen työpäiviä, pois lukien lauantaityöpäivät ja arkipäiväksi sattuvat koulujen todistustenjakopäivät. Esiopetusta annetaan maanantaista perjantaihin klo 9.00-13.00. Eskareiden syysloma on viikolla 43 eli 21.-27.10.2024 ja joululoma 20.12.2024-6.1.2025. Talviloma on viikolla 9 eli 24.2.-2.3.2025 ja viimeinen esiopetuspäivä ennen kesälomaa on perjantai 30.5.2025.

2. Esiopetuksen toimintakulttuuri

Toimintakulttuuria arvioidaan ja kehitetään siten, että se tukee esiopetuksen tavoitteiden toteutumista. Kehittämisessä otetaan huomioon, että toimintakulttuuriin vaikuttavista seikoista osa on kirjoitettuja ja tiedostettuja, osa tiedostamattomia ja joskus myös tahattomia. Toimintakulttuuri vaikuttaa sen piirissä oleviin riippumatta siitä, tunnustetaanko sen merkitys ja vaikutukset vai ei.

Toimintakulttuurin kehittäminen lähtee lapsen edun ensisijaisuudesta ja edellyttää toimintatapojen ja pedagogiikan johtamista, henkilöstön ja lasten osallisuuden turvaamista ja sitoutuneisuutta yhteisiin toimintatapoihin. Vastuu kehittämisestä on opetuksen järjestäjällä ja esiopetusta johtavilla henkilöillä. Toimintakulttuuria kehitetään muun muassa kokeilemalla monipuolisia työtapoja, uusia ratkaisuja oppimisympäristöihin sekä kehittämällä ammatillista osaamista yhteistyöverkostoissa. Järjestelmällinen itsearviointi ja jatkuva kehittäminen ovat luonteva osa esiopetuksen arkea.

Kehittämistyössä on tärkeää hyödyntää sekä lasten että huoltajien kokemuksia ja mielipiteitä. Yhteistyö muun varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä tuen ja oppilashuollon ammattilaisten kanssa on välttämätöntä lasten sujuvan oppimisen polun ja hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Miehkälän esiopetuksessa ymmärretään, että henkilöstön pedagoginen toiminta vaikuttaa suoraan annettavan esiopetuksen laatuun. Jokainen esiopetuksen kasvatus- ja opetustiimiin kuuluva henkilö sitoutuu työssään esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteisiin arvoihin ja tavoitteisiin.

Miehkälän pedagoginen johtaminen edistää suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti henkilöstön oppimista ja jatkuvaa pedagogiikan kehittämistä opetussuunnitelmien ja tiimikohtaisten tavoitteiden mukaisesti. Miehkälässä pyritään järjestetään vuosittain henkilöstön pedagogisiin tarpeisiin vastaavaa koulutusta. Esiopetuksessa pidetään suunnittelupäivä syksyn alussa, jolloin valitaan alkavan toimintavuoden pedagogiset tavoitteet ja painopisteet. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti tiimipalaverissa, osastopalaverissa sekä toimintasuunnitelman väliarvioinnissa vuoden vaihteessa sekä esiopetuksen arviointipäivässä toimintavuoden päättyessä alkukesällä. Päiväkodin johtaja on vastuussa pedagogisen johtamisen rakenteiden mukaisen toiminnan toteutumisesta. Esiopetusryhmän varhaiskasvatuksen opettaja on vastuussa oman tiimensä pedagogisesta johtamisesta

18.9.2023

ja yhteisten tavoitteiden toteutumisesta. Koko esiopetuksen henkilöstöllä on vastuu esiopetuksen toteuttamisesta omassa esiopetusryhmässään.

Seuraavaksi kuvataan esiopetuksen toimintaa pedagogisen ymmärryksen portaiden kautta: **Mitä - Miten - Miksi?**

2.1 Kuvaus esiopetusyksikön toiminnasta ja toimintakulttuurista (MITÄ?)

Päivämme alkaa pääsääntöisesti ulkoilulla, jonka jälkeen yhteinen kokoontuminen sisälle tultaessa. Tällöin pohditaan kuinka mones eskaripäivä (samalla harjoitellaan mm. numeromerkin tunnistamista sekä numeron ja lukumäärän yhdistämistä) ja mietimme myös, mikä viikonpäivä tänään on (harjoittelempa käsitteitä eilen ja huomenna).

Päivän aikana toimintaa erilaisissa kokoonpanoissa; pienryhmissä, pareittain tai koko ryhmänä, esim. liikunta.

Ruokailu on klo 11 ruokalassa.

Ruokailun jälkeen luemme ja samalla harjoitetaan kielellisiä taitoja, mm. nimeäminen, sanavarasto.

Jokainen päivä sisältää leikkiä, niin omatoimisempaa kuin ohjatumpaa.

Leikki tärkeä oppimisen väline/keino.

Tärkeää on rohkaista lasta kokeilemaan uusia asioita ja kertomaan oman mielipiteensä. Meillä pyritään pitämään jokaisena perjantaina ”porinapiiri”, jossa mietimme kulunutta viikkoa, mitä olemme viikon aikana tehneet, mikä siinä oli parasta ja mikä ei ehkä niin mieluista. Samalla myös pääsee esittämään toiveita seuraavalle viikolle.

Päivän ohjelma on kuvina seinällä. Käytössä on myös kuvia erilaisista leikeistä ja toiminnoista. Tarvittaessa piirrämme apukuvia taululle.

Osa lapsista kulkee eskariin taksilla; aikuinen on aamulla vastassa taksin saapuessa (n. klo 8.45) ja saattaa iltapäivällä lapset taksille (klo 13.00) ja huolehtii, että kaikki pääsevät turvallisesti kyytiin. Taksi tuo ja hakee eskarit kirjaston edestä.

Osa lapsista tarvitsee täydentävää varhaiskasvatusta esiopetuksen lisäksi. Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään joko Miehikkälän päiväkodin Leppäkertun ryhmässä tai Kalliokosken Oravat -ryhmässä. Ne lapset, joiden täydentävä varhaiskasvatus tapahtuu Leppäkertun ryhmässä, siirtyvät aamuisin Leppäkertusta aikuisen kanssa eskarin pihalle viimeistään klo 8.45 taksia vastaan ja iltapäivällä lapset siirtyvät Leppäkerttuun viimeistään klo 15, aika vaihtelee riippuen eskarin ja Leppäkertun henkilökunnan työvuoroista.

18.9.2023

Ne lapset, joiden täydentävä varhaiskasvatus järjestetään Kalliokosken ryhmässä, tulevat taksilla esiopetukseen n. klo 8.45 ja lähtevät kohti Kalliokosken ryhmää klo 13:05. Aamupala tarjoillaan lapsille päiväkodissa. Ne lapset, joiden täydentävä varhaiskasvatus järjestetään Leppäkertussa, syövät välipalan eskarin tiloissa.

2.2 Esiopetuksen keskeisimmät arvot ryhmän toiminnassa (MITÄ?)

- Toiminnan lähtökohtana yksilölliset tavoitteet.
- ”Porinapiiri” viikoittain, joissa kuunnellaan lasten toiveita ja arvioita jo tehdystä toiminnasta.
- harjoitellaan kaveritaitoja (miten kaverille puhutaan, ketään ei jätetä yksin, kaverista huolehditaan) ihan konkreettisesti leikkien avulla
- aikuinen läsnä ja tukena
- eriytetty toiminta, esim. pienryhmissä
- kannustaminen ja rohkaisu tärkeää, osa jokapäiväistä toimintaa
- kesäkirjeet, joissa kyseltiin lasten toiveita (sekä vanhempien)
- PISARAPUUTTUMISEN- malli käytössä
- liikkuminen lähiympäristössä ja metsässä, samalla konkreettisesti harjoitellen, mitä luonnossa voi ja saa tehdä (esim. katkotaanko puista oksia, mihin roskat laitetaan)

Tällä kaudella kiinnitämme erityistä huomiota tunne- ja vuorovaikutustaitoihin; harjoittelemme ja vahvistamme tunteiden säätelyä ja ”tunnemyrskyistä” yli pääsemistä sekä vahvistamme **kaveritaitoja;** miten ja mitä kaverille puhutaan, kaverin kuunteleminen ja yhdessä asioista sopiminen, kaverista huolehtiminen. Tärkeää myös **kielellisten taitojen vahvistaminen.**

2.2 Kiusaamisen ennalta ehkäisy ja siihen puuttuminen sekä häirinnän, syrjinnän ja väkivallan vastainen toiminta (MITÄ?)

Hyvä kohtelu on jokaisen lapsen oikeus. Turvallisessa kasvuympäristössä lapsi voi kasvaa ilman pelkoa kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä ja väkivallasta. Jokainen voi kokea itsensä hyväksytyksi sellaisena kuin on uskaltuen tuoda omat näkemyksensä ja mielipiteensä esille.

Kiusaaminen, häirintä, syrjintä ja väkivalta ovat kasvuympäristöissä yksiselitteisesti kiellettyjä. Lapsi tai varhaiskasvatuksen henkilöstö ei saa kiusata eikä syrjiä ketään eikä vaarantaa muiden turvallisuutta tai terveyttä. Asian varhainen käsittely yhdessä huoltajien kanssa edistää lasten kokeman kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän tai väkivallan päättymistä.

Tärkeää on ME-hengen luominen eli että kaveria ei jätetä ja tehdään asioita yhdessä.

Käytössä PISARA-puuttumisen malli, jossa puututaan ja keskustellaan ihan pienistä ”välikohtauksista” jotta niistä ei tulisi isompia.

Yhdessä toimimista harjoittelemme ihan käytännön arjessa mm. erilaisten yhteisleikkien avulla, pari- ja pienryhmätyöskentelyn kautta ja keskustellen.

Myös erilaiset aiheita käsittelevät kirjat ja ohjelmat tärkeässä roolissa yhteistoiminnallisuuden sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettelussa. Samoin aikuisen läsnäolo ja tuki erittäin tärkeää.

18.9.2023

2.3 Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus (MITÄ?)

Lain mukaan **tasa-arvolla** tarkoitetaan kaikkien sukupuolten yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Suomessa tasa-arvoilla ehkäistään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää ja edistetään sukupuolten tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksessa tasa-arvo tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että sukupuoli ei aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan varhaiskasvatuksen arjessa.

Lain mukaan **yhdenvertaisuudella** tarkoitetaan kaikkien ihmisten samanarvoisuutta riippumatta heidän iästään, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta tai vakaumuksesta, mielipiteestä, vammasta, terveydentilasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Suomessa yhdenvertaisuuslaissa edistetään yhdenvertaisuutta ja ehkäistään syrjintää perustuen näihin ihmisen ominaisuuksiin. Sekä tasa-arvo että yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia ja tarkoittavat samaa asiaa: syrjimättömyyttä ja tasavertaisia mahdollisuuksia ihmisen eri ominaisuuksista huolimatta. Varhaiskasvatuksessa yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että ihmisten eri ominaisuudet, kuten ihonväri, uskonto tai terveydentila, eivät aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan.

Toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma:

- Miehiikkälä päiväkodissa lapsiryhmäkohtainen, jota käsitellään myös toimipaikkakohtaisesti.
- *Velvoite koskee myös varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestettävää esiopetusta.*
- Tehdään vuoden välein osana lapsiryhmän toimintasuunnitelmaa.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen lapsiryhmän ja toimipaikan toimintaa sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta.
- Suunnitelma laaditaan yhdessä henkilöstön ja lasten kanssa.
- Suunnitelman laatiminen on prosessi: suunnittelu-selvitys-kehittäminen/toimenpiteet-arviointi kehän mukaisesti.
- Kiinnitä huomio etenkin: vuorovaikutukseen, ohjaukseen, lasten osallisuuteen, materiaaleihin, huoltajien kohtaamiseen sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

18.9.2023

Toiminnallinen yhdenvertaisuussuunnitelma:

- Miehikkälän päiväkodissa lapsiryhmäkohtainen, jota käsitellään myös toimipaikkakohtaisesti.
- *Velvoite koskee varhaiskasvatuksen järjestäjän piirissä olevaa esiopetusta.*
- Suunnitelma siitä, miten toiminta vaikuttaa eri ihmisryhmiin, miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa ja millaisia toimenpiteitä toimipaikassa yhdenvertaisuuden toteutumiseksi tehdään.
- Suunnitelma laaditaan yhdessä henkilöstön kanssa, lapsilla ja huoltajilla tulee olla mahdollisuus tulla kuulluksi.
- Suunnitelman laatiminen on prosessi: suunnittelu-selvitys-kehittäminen/toimenpiteet-arviointi kehän mukaisesti.
- Suunnitelmassa kiinnitetään huomiota siihen, miten eri ominaisuudet, kuten esimerkiksi ikä, ihonväri, kieli, katsomus, perhesuhteet tai vammaisuus vaikuttavat lasten mahdollisuuksiin toimia varhaiskasvatuksessa ja kokea osallisuutta siinä.

Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986 Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325)

1. Suunnittelu (syksyn tiimisuunnittelu)
Tiimin kuluessa suunniteltiin prosessin vaiheita. Keväällä tehty selvitys, vanhemmilta saatu palaute, ohjaa toimenpiteisiin.

18.9.2023

2. Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita selvityksessä nousi esiin?

Suunnitelman pohjana on vanhemmilta saatu palaute palautekyselystä, joka toteutettiin viime keväänä (perheiden yhdenvertainen informointi, kun emme näe kaikkien lasten huoltajia päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa).

Toinen kehittämiskohde on tullut lapsihavainnoinnista, jota ryhmässä on tehty (leikki).

3. Kehittämistoimenpiteet

Kehitettävä teema

1. Lasten leikin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tukeminen sekä leikkikaverin saaminen myös vastakkaisesta sukupuolesta (tai omasta)

Tavoite

Leikkiminen vastakkaisen sukupuolen kanssa (tai leikkiin pääseminen ylipäättänsä) sekä leikin laajeneminen sukupuoli normien ulkopuolelle.

Toimenpiteet

Vähintään kaksi kertaa kuussa arvotaan leikkiparit (henkilöstö käyttää osaamistaan arvioissa ovatko parit aidosti arvotut vaiko tavoitteellisemiin valitut) Parin leikki paljastuu leikkilaatikosta, johon valikoidaan sukupuolinormien vastaisia leluja tai niitä voidaan myös yhdistellä.

Kehitettävä teema

2. Lasten ja heidän perheidensä tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtaaminen

Tavoite

Perheiden yhdenvertainen informointi, kun emme näe kaikkien lasten huoltajia päivittäin tuonti- ja haku tilanteissa.

Toimenpiteet

Keskustelut tuonti- ja hakutilanteissa niiden huoltajien kanssa, joita näkee.
Säännölliset puhelinkeskustelut niiden huoltajien kanssa, joita ei päivittäin näe.
TinyApp -päivitykset päivän tapahtumista päivittäin.

4. Arviointi

- Arviointia tehdään jatkuvasti, mutta viimeistään kauden loputtua toiminnan arviointipäivässä. Keväällä asiasta kysytään myös vanhempien mielipidettä osana tyytyväisyyskyselyä.
Tarvittaessa tavoitetta muokataan ja kehittämistä jatketaan seuraavana toimintakautena. (tavoitteen saavuttamisen jälkeen uusi kehitettävä teema)

18.9.2023

2.4 Oppimiskäsitys ja lapsen aktiivista toimijuutta tukeva ja osallisuuden mahdollistava vuorovaikutus (MITEN?)

Heti eskarivuoden alkaessa painopiste on ryhmäytymisessä; Leikitään erilaisia tutustumisleikkejä (mm. nimiläpsy) ja yleensäkin erilaisia yhteisleikkejä, joissa kaverista huolehditaan ja joissa tarvitaan yhteistoimintaa.

Lasten mielipiteitä ja toiveita on kyselyt ennakkoon kesäkirjeiden muodossa ja toimintavuoden aikana pidämme perjantaisin ”porinapiirejä”, joissa yhdessä lasten kanssa suunnitellaan seuraavaa viikkoa. Ja samalla harjoitellaan arviointia, miten kulunut viikko on mennyt kenenkin mielestä; mikä oli mukavaa ja mikä ei ehkä niin mieleistä. Ja kysellään lapsilta myös yksilöllisesti (ilman ryhmän läsnäoloa) toiveita eskaria ajatellen.

Lasten toiveesta pidämme kerran kuukaudessa ”lelupäivän”, jolloin voi tuoda mukanaan oman lelun. Tähän yhdistämme myös lelun esittelyn/siitä kertomisen ja samalla lapsi saa harjoitusta esiintymisestä ja kerronnan taidot saavat vahvistusta.

Tärkeää rohkaista lasta kokeilemaan uusia asioita, joita ei vielä osaa ja näin lapsi oppii uutta. Tässä lähdetään liikkeelle pienin askelin, yritetään luoda onnistumisen kokemuksia ja myös keskustellaan oppimistilanteissa asiasta ja puhutaan, että kaikkea ei heti pystykään osaamaan vaan monet taidot tarvitsevat harjoitusta. Ja aikuisen tuki tärkeä!

Oppimisen tukena meillä on käytössä mm. päivän ohjelma kuvina. Apuna käytetään myös esim. ENSIN – SITTEN -taulua. Näin on helpompi hahmottaa, mitä tapahtuu missäkin järjestyksessä.

Ryhmässä yhdessä pohdimme asioita, joita lapset tuovat esiin ja tarvittaessa selvittelemme vastauksia kysymyksiin ja ongelmiin netin avulla. Samalla juttelemme, että kukaan ei tiedä kaikkea, mutta tietoa voi etsiä monista paikoista ja että jos jollain on tietoa, niin kaveria on hyvä auttaa.

2.5 Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta.

Koteihin lähetettiin kesällä kirje, jossa lapsilta ja huoltajilta kysyttiin etukäteen toiveita esiopetusvuotta ajatellen.

18.9.2023

Lasten esittämiä toiveita vuodelle ovat:

- Haluan oppia;
 - lukemaan ja kirjoittamaan
 - tekemään takaperin voltin
 - uimaan ja sukeltamaan
 - rakentamaan työkaluilla
 - tekemään kärrynpyörän
 - uusia leikkejä
 - tekemään erilaisia ruokia
 - ajamaan kovempaa pyörällä

Huoltajat esittivät eskarivuodelle toiveena, että:

- tiedonkulku on saumatonta ja kommunikaatio avointa
- harjoitellaan tunnetaitoja ja vahvistetaan rohkeutta ilmaista itseään
- lapsi pääsee tuomaan oman mielipiteensä esille
- olisi monipuolista ja mielekästä tekemistä
- vahvistetaan kaveritaitoja ja omiin taitoihin luottamista
- tiedotetaan päivän kulkua TinyAppin kautta
- saa tietoa, miten lapsella menee
- lapsi kohdattaisiin yksilönä ja että hän saisi olla oma innokas itsensä
- lapsi saa apua matalalla kynnyksellä
- lapsi oppisi paljon uusia asioita
- lapsi oppisi ryhmässä toimimisen taitoja ja oppisi ottamaan muut paremmin huomioon

Esiopetusvuoden alussa lapsille teetetään kielellisten ja matemaattisten taitojen kartoitus sekä kartoitetaan liikunnallisia taitoja. Näiden tulosten perusteella on helpompi suunnitella kullekin lapselle yksilöllisiä tavoitteita.

2.6 Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet

Ilmaisen monet muodot:

Musiikillinen toiminta; laulamme niin tuttuja kuin opettelemme uusia lauluja, tutustumme erilaisiin soittimiin ja soitamme niillä, hyödynnämme myös kehonsoittimia. Leikimme laululeikkejä, liikumme musiikin mukaan ja tanssimme, havainnoimme äänen tasoa, kestoja ja voimaa. Musiikkia käytämme tunnelman luojana ja tunnetaitokasvatuksessa. Kuuntelemme ja laulamme monenlaista musiikkia. Kulloinkin käsiteltävänä oleva aihepiiri määrittelee lauluvalintoja samoin kuin esim. vuodenaajat.

Käytämme musiikkia ja laulua myös oppimisen tukena; opettelemme mm. viikonpäiviä ja aakkosia laulujen avulla.

18.9.2023

Kuvallinen ajattelu ja kuvailmaisuus; tutustumme erilaisiin tekniikoihin (mm. laveeraus), välineisiin ja materiaaleihin. Piirrämme mm. kynillä ja hiilellä, maalaamme, tutkimme värejä (mm. värioppi), askartelemme, teemme taidetta luonnonmateriaaleista myös ulkona. Teemme niin yksilö kuin paritöitäkin ja ryhmätöitä. Nyt on mm. tutustuttu kehonosiin piirtämällä pareittain toisen ääriviivat asfalttitiidulla asfalttiin. Samalla kun piirrettiin, niin piirtäjä koko ajan kertoi, mitä kehonosaa on milloinkin piirtämässä. Keskeisessä asemassa on lasten oma ideointi ja suunnittelu.

Käsityöt; kokeilemme erilaisia lankatöitä, mm. käsin ompelua (aloitamme ensin ompelukuvista, sitten kokeilemme kankaan ompelua), ja työstämme myös hiukan puumateriaalia. Lapsia rohkaistaan tässäkin itse suunnittelemaan, mitä tehdään.

Suullinen ja kehollinen ilmaisu; hankitaan kokemuksia siitä, miten keholla ja kielellä voidaan leikkiä ja viestiä monia asioita; leikimme mm. sananselitystä, teemme pieniä esityksiä (itse näytellen tai esim. pöytäteatterina) niin lasten ideoiden kuin satujenkin pohjalta. Ja tietysti vierailemme lähiympäristössä mahdollisesti järjestettävissä esityksissä.

18.9.2023

Kielen rikas maailma:

Tavoitteena on vahvistaa lasten kiinnostusta puhuttua kieltä sekä lukemista ja kirjoittamista kohtaan. Sekä vahvistaa kielellistä kehitystä ja vuorovaikutustaitoja. Luemme satuja päivittäin, ja loruillemme ja käymme kirjastosta lainaamassa kirjoja (vähintään kerran kuukaudessa). Opettelemme kertomaan kuulemistamme asioista ja kirjaamme lasten keksimiä tarinoita.

Pidämme säännöllisesti ”porinapiirejä”, joissa mm. muistelemme viikon tapahtumia, arvioimme mikä viikon toiminnassa oli mieleistä ja mikä ei ehkä niin mieluista ja suunnittelemme tulevaa. Tärkeää on myös opetella kuuntelemaan kaveria ja antamaan toiselle puheenvuoro.

Tavuttelemmme, riimittelemme ja harjoittelemmme nimeämistä ja yläkäsitteitä mm. ”Laiva on lastattu”-leikin avulla. Laskemme tavuja ja kirjaimia, kuuntelemme alkuäänteitä, yhdistämme äänteitä ja kirjaimia, harjoittelemmme toimimaan sanallisen ohjeen mukaan. Tutustumme kirjaimiin, jotta lapset oppisivat tunnistamaan niitä ja tuottamaan itse kirjaimia, ja sanojakin. Lähtökohtana esim. tavutuksessa ja alkuäänten kuuntelussa on nytkin syksyllä lasten omat nimet.

Kiinnitämme huomiota lasten kynäotteeseen ja harjoittelemmme näppäimistön käyttöä tabletin avulla. Tablettia hyödynnämme muutenkin mm. kirjaimiin ja äänteisiin tutustumisessa. Kevätpuolella vietämme jälleen sanomalehtiweekkoa tutustuen lehtiin ja tehden niihin liittyviä tehtäviä.

Minä ja meidän yhteisömme:

Harjoittelemmme toimimaan yhteiskunnan jäsenenä; painopiste nimenomaan lähiyhteisössä, tutkimme esimerkiksi mitä palveluita lähiympäristöstämme löytyy. Tutustumme mm. juhlaperinteeseen ja perinneleikkeihin. Juhlimme tietysti myös jokaisen eskarilaisen syntymäpäiviä.

Kiinnitämme huomiota hyviin käytöstapoihin ja erityisesti **tunne- ja vuorovaikutustaitoihin**; mm. miten ja mitä kaverille tai aikuiselle puhutaan, harjoittelemmme ongelmanratkaisua ja hyviä

18.9.2023

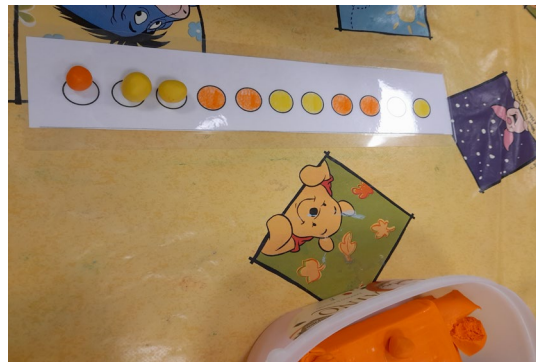
tapoja kohdata ja kohdella toisia ihmisiä, mietimme toimintamme seurauksia, luomme ryhmälle säännöt. Näitä harjoitteleminen ihan arjen tilanteissa, mutta myös satujen ja leikkien välityksellä. Tutustumme myös mediaan esimerkiksi osallistamalla jälleen sanomalehtiviikon viettoon, ja tietenkin tablettien ja videotykin kautta.

Harjoitteleminen myös liikkumaan lähiympäristössä ja opettelemme samalla liikennesääntöjä.

Tutkin ja toimin ympäristössäni:

Hyödynnämme eskarin lähiympäristöä (eskarin piha, lähiluonto, muu rakennettu ympäristö) oppimisessa ja havainnoimisessa; Käymme retkillä lähiympäristössä tutkimassa luontoa (lapset ottavat retkiltä tabletilla kuvia, joita sitten yhdessä katsomme videotykin kautta), tarkkailemme vuodenaikojen vaihteluita, harjoitteleminen viikonpäiviä, ja pohdimme mikä kuukausi ja vuodenaika menossa.

Matemaattiset taidot; Matemaattisia taitoja harjoitteleminen ihan arjen tilanteissa ja pelien ja leikkien avulla joka päivä. Teemme vertailuja mm. enemmän- vähemmän - yhtä paljon, ensimmäinen-viimeinen, vasen-oikea, samanlainen - erilainen. Luokittelemme ja lajittelemme, jatkamme sarjaa mm. muovailuvahaa ja palikoita hyödyntäen.

Etsimme ympäristöstä perusmuotoja, opettelemme tunnistamaan numeroita, harjoitteleminen lukumääriä, mittaamme (kehonosilla ja erilaisilla välineillä), tutustumme rahaan (leikimme kauppaleikkejä) ja harjoitteleminen aikakäsitystä (eilen, huomenna, toissa päivänä, ylihuomenna) ja kellonaikoja (tasat ja puolet tunnit) sekä harjoitteleminen liikkumista lukujonossa eteen ja taaksepäin, tässäkin apuna erilaiset leikit (esim. Popparikone-leikki). Lasten geometrista ajattelua vahvistamme rakentelun, muovailun ja askartelun avulla.

Matemaattisten taitojen harjoittelussa hyödynnämme myös tietokonetta ja tablettia, ja niillä olevia harjoitusohjelmia.

Käytössä edelleen ”matikka-kävely”, jonka avulla voidaan harjoitella monia asioita, esim. lukumääriä, numeroita, muotoja.

18.9.2023

Teknologia; Havainnoimme ja tutkimme ihan arjessa esiintyvää teknologiaa.

Rakentelemme ja askartelemme ja tutkimme lelujen toimintaperiaatteita. Etsimme tietoa tabletin ja tietokoneen kautta, ja pelaamme niillä myös erilaisia oppimispelejä (mm. kirjaimia, numeroita, ohjelmointia).

Lapset ottavat kuvia tabletilla tai kännykällä ja näitä kuvia hyödynnämme toiminnassamme. Käytämme oppimisen keinona/välineenä myös kamerakynä-tekniikkaa, jossa eskarit kuvaavat pieniä videopätkiä kyseessä olevasta aiheesta. Nämä videot katsomme pienissä porukoissa ja katseluun annetaan jokin tarkkailutehtävä.

Ympäristökasvatus; Tarjoamme lapsille luontokokemuksia, käymme luontoretkillä ja seuraamme vuodenaikojen vaihteluita. Meillä on tietyt metsäretkikohteet, joissa vierailemme leikkimässä ja tekemässä tehtäviä ympäri vuoden. Tutustumme eläimiin ja kasveihin, esim. tutkimme mitä puita, kasveja ja hyönteisiä löydämme eskarin ympäristöstä. Erilaisiin luonnontieteellisiin ilmiöihin tutustumme lasten mielenkiinnon kohteiden mukaan.

Osallistumme TIEDEPILOTTIIN nyt syksyllä. Saamme eskarille viikoksi tiedelaukun, jonka avulla pääsemme tekemään erilaisia tieteellisiä kokeita

Kasvan ja kehityksen

Tavoitteena on innostaa lapsia liikkumaan ja saada heidät ymmärtämään liikunnan yhteys terveyteen ja hyvinvointiin. Tärkeintä on, että lapset löytävät liikunnan riemun.

Harjoitteleme itsestä ja omista tavaroista huolehtimista. Huolehdimme siitä, että lapsilla on mahdollisuus liikkua joka päivä; ulkoilussa ohjelmassa päivittäin mm. juoksuleikkejä ja kiipeilyä.

Harjoitteleme motorisia perustaitoja; oman kehon hahmotusta ja erilaisia liikkumistapoja (juoksu, kävely, hyppiminen eri tavoin), tutustumme erilaisiin välineisiin (esim. pallot, liikuntavarjo, vanteet, hyppynaru, herne pussit), pelaamme sählyä ja jalkapalloa, leikimme liikuntaleikkejä, suunnistamme niin sisällä kuin ulkona.

Yhdistämme liikunnan myös uusien asioiden oppimiseen. Liikunnan avulla on mahdollista hahmottaa uusia asioita kehollisesti ja sitä kautta helpompi oppia ne myös kognitiivisesti (esim. muodostetaan kirjaimia kehon avulla).

Luistelemme ja hiihdämme sään niin salliessa ja keväällä käymme uimassa Haminan uimahallissa 3 krt. Uimaopetuksesta vastaa koulutettu uimaopettaja.

18.9.2023

Ruokailutilanteissa harjoittelempa hyviä ruokailutapoja ja tutustumme lautasmalliin sekä rohkaisemme maistamaan uusia makuja.

2.6 Kasvun ja oppimisen tuki

Lapsen kasvun ja oppimisen tuen kolme tasoa ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Tukimuotoja ovat esimerkiksi osa-aikainen erityisopetus, pienryhmätoiminta, tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä erityiset apuvälineet. Tukimuotoja voi käyttää kaikilla tuen tasoilla sekä yksittäin että samanaikaisesti toisiaan täydentävästi. Lapsen saaman tuen tulee olla joustavaa, pitkäjänteistä, tavoitteellista ja tuen tarpeen mukaan muuttuvaa. Tukea annetaan niin kauan sekä sen tasoisena ja muotoisena, kuin se on kunkin lapsen kohdalla tarpeellista. Esiopetuksen opettaja arvioi lapselle annettavien tukimuotojen tarpeellisuutta ja riittävyttä yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa aina tarvittaessa ja vähintään puolen vuoden välein.

Kasvun ja oppimisen tukeminen merkitsee aina yhteisöllisiä ja oppimisympäristöihin liittyviä ratkaisuja sekä lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamista. Huomiota kiinnitetään erityisesti esteettömyyteen, oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tunnistamiseen. Opettajien, erityisopettajien, esiopetuksen muun henkilöstön sekä muiden ammattihenkilöiden monialainen yhteistyö lasten tuen tarpeen havaitsemisessa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa on tärkeää. Yhteistyöhön kulloinkin osallistuvat ammattihenkilöt harkitaan tapauskohtaisesti.

Jokaiselle eskarilaiselle laaditaan oma henkilökohtainen esiopetuksen oppimissuunnitelma (LEOPS) syksyllä yhdessä huoltajien kanssa, tarvittaessa mukana myös muita asiantuntijoita, esim. varhaiskasvatuksen erityisopettaja. LEOPSin avulla seurataan ja arvioidaan lapsen edistymistä ja sitä voidaan tarvittaessa tarkistaa lukuvuoden aikana.

Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman avulla pyritään turvaamaan lapselle parhaat edellytykset kasvaa ja oppia. Oppimissuunnitelma sisältää kuvauksen lapsen arkitaidoista ja sosiaalisista vuorovaikutustaidoista, karkea- ja hienomotoriikasta, työskentelytaidoista ja kielellisistä ja matemaattisista valmiuksista. Myös lapsen ja huoltajien toiveet esiopetusvuodelle kirjataan suunnitelmaan.

Meillä on kuvitettu päiväjärjestys seinällä.

Apuna myös piirrostaulu, johon piirretään tarvittaessa apukuvia.

Vaikka ryhmä on pieni, se jaetaan tietyissä toiminnoissa vielä kahteen pienryhmään, jolloin keskittyminen helpottuu. Meille on käytössä myös ”pöytäsermit”, jotka helpottavat keskittymistä omaan tehtävään pöydän ääressä.

18.9.2023

Myös leikeissä ryhmää ohjataan ja jaetaan vähintään kahteen tilaan.

Tarvittaessa lasta tuetaan kolmiportaisen tuen mallin mukaisesti:

Yleinen tuki

Yleinen tuki esiopetusryhmässä on ensimmäinen keino vastata lapsen mahdolliseen tuen tarpeeseen. Tärkeänä pohjana toiminnalle ovat lapsen yksilölliset vahvuudet sekä tunne, että on tärkeä ryhmän jäsen. Tarvittavat yleisen tuen tukitoimet kirjataan yhteistyössä huoltajien kanssa lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaan. Tukitoimia voivat olla esim.

yksilölliset tehtävät, jokin opetusohjelma, jokin tietty materiaali tai väline, aikuisen tuki

Tehostettu tuki

Jos lapsi tarvitsee enemmän tukea, siirrytään tehostetun tuen piiriin. Tehostettu tuki on lapsen kasvun ja oppimisen vahvempaa, yksilöllisempää ja pitkäjänteisempää tukemista. Tehostetun tuen lähtökohtana on pedagoginen arvio, jonka laatii esiopetuksen opettaja yhteistyössä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Tehostetun tuen aloittaminen ja järjestäminen käsitellään moniammatillisessa oppilashuoltoryhmässä, jonka kutsuu koolle varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Tehostettu tuki kirjataan lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaan.

Tehostettua tukea annetaan pääsääntöisesti esiopetuksen loppuun saakka.

Erityinen tuki

Erityistä tukea annetaan lapsille, joiden esiopetusta kasvun ja oppimisen vaikeuksien takia ei voida muuten järjestää. Lapsen edellytykset ovat voineet heikentyä esim. vamman, sairauden tai kasvuympäristöön liittyvien riskitekijöiden takia. Erityinen tuki voidaan järjestää yleisen tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä. Erityistä tukea tarvitsevalle lapselle tehdään kirjallinen hallintolain mukainen päätös. Ennen päätöksen tekemistä opetuksen järjestäjän on kuultava oppilasta ja tämän huoltajaa ja tehtävä pedagoginen selvitys. Erityisen tuen päätöksen saaneelle lapselle laaditaan LEOPS:in lisäksi henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma eli HOJKS, josta käy ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen opetuksen, oppimisympäristön ja muun tuen järjestäminen. Lapsen tuen tarpeen muuttuessa tarkistetaan erityisen tuen tarpeellisuus ja mikäli lapsi ei tarvitse enää erityistä tukea, tehdään tästä viranhaltijan päätös.

Opiskeluhoolto

on lapsen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtimista. Oppilashuollon palveluita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut, joita käytetään tarvittaessa sekä terveydenhoitopalvelut. Myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja vierailee säännöllisesti ryhmässä. Eri ammattiryhmien konsultaatio on tärkeä työmenetelmä oppilashuollossa ja esiopetuksen oppilashuoltoryhmät ovat monialaisia.

18.9.2023

Ensisijaisesti oppilashuoltoa toteutetaan ennaltaehkäisevänä koko yhteisöä koskevana toimintana. Tätä oppilashuoltoa koordinoi opiskeluhoitoryhmä (OHR).

Käytössä on erillinen yhteisöllinen opiskeluhoitosuunnitelma, joka kattaa ikäryhmät esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen saakka. Suunnitelma löytyy varhaiskasvatuksen verkkolevyn H-asemalta, johon on oikeus vain kyseisen päiväkodin henkilökunnalla.

Pedagoginen oppimisympäristö

Meidän kahdesta huoneesta toinen on enemmän leikkitila ja toinen on varattu enemmän rauhallisempaan toimintaan, esim. pelaaminen, piirtäminen/värittäminen. Mutta tarvittaessa toki molempia käytetään leikkitilana ja leluja sekä esim. automattoa siirrellään tilasta toiseen tarpeen mukaan.

Lisäksi käytössä on myös meidän oma käytävä -/eteistila, jossa voi tehdä tehtäviä ja leikkiä. Tilaa voi jakaa pienempiin lohkoihin sermin sekä siirrettävien hyllyköiden avulla. Laatikoissa ja kaapeissa on kuvat, mitä tavaroita ne sisältävät.

2.7 Pedagoginen havainnointi ja dokumentointi - on jokaisen tiiminjäsenen vastuulla (MIKSI?)

Päivittäin otamme valokuvia tai videopätkiä, joita julkaisemme TinyApp sovelluksessa tekstin kera. Näin myös vanhemmat saavat tietoa meidän toiminnastamme.

Kartoitamme lasten kielellisiä, matemaattisia ja liikunnallisia taitoja havainnointilomakkeisiin; alkukartoitus syksyllä ja vähintään toinen kevätpuolella, alkuvuodesta. Ja tarvittaessa useamminkin. Eskareille teetetään KPT eli kontrolloitu piirrostarkkailu syksyllä. Kuva ja havainnointilomakkeet tallennetaan eskarilaisen henkilökohtaiseen kansioon.

Arviointi ja kehittäminen

Arvioinnin avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta sekä tuetaan kunkin lapsen hyvinvointia, kasvua ja oppimista. Lapsikohtaiseen esiopetuksen oppimissuunnitelmaan kirjataan yhteistyössä vanhempien kanssa kutakin lasta koskevat opetuksen tavoitteet. Tavoitteet voivat liittyä esimerkiksi oppimisvalmiuksien tukemiseen, oppimisen tai sosiaalisten taitojen vahvistamiseen. Lapsesta saatavan tiedon keruussa käytetään hyödyksi myös lapsen omia sekä aiemman varhaiskasvatuksen henkilöstön tekemiä havaintoja ja ajatuksia. Jatkuvan havainnoinnin, dokumentoinnin ja lasten ja vanhempien palautteen avulla toimintaa kehitetään ja muokataan yhä paremmin kutakin lasta ja lapsiryhmää palvelevaksi kokonaisuudeksi.

Lapsia ohjataan myös itsearviointiin. Lapsille sanoitetaan ja tehdään näkyväksi heidän vahvuuksiaan ja tuetaan heitä asioissa, joita vielä opetellaan. Lapsille annetaan rohkaisevaa ja kannustavaa palautetta, jotta kukin lapsi voi havaita edistymistään. Tämä rakentaa lasten myönteistä käsitystä itsestään oppijana. Opetuksen järjestämisen kannalta olennaiset tiedot kunkin lapsen esiopetuksen aikaisesta työskentelystä sekä kasvun ja oppimisen etenemisestä siirretään lapsen tulevan ensimmäisen luokan opettajan tietoon tiedonsiirtopalaverissa.

Esiopetuksen henkilöstö tekee lisäksi jatkuvaa, tavoitteellista itsearviointia ylläpitääkseen esiopetuksen laatua sekä kehittääkseen sitä edelleen. Tämä itsearviointi on esiopetuksen laadun ylläpitämisen ja kehittämisen ehto. Arviointia varten kerätään havaintoja ja tarkoituksenmukaista tietoa lapsista sekä palautetta lasten vanhemmilta. Lisäksi esiopetuksen henkilöstön ja esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettajan kesken käydään säännöllisiä pedagogisia keskusteluja toiminnan kehittämiseksi.

Kiireettömälle pedagogiselle arvioinnille, suunnittelulle ja yhteiselle pohdinnalle järjestetään aikaa säännöllisesti myös arjessa. Havaintojen läpi käymisen, arvioinnin, kehittämisen ja suunnittelun mahdollistavia rakenteita Miehiikkälän varhaiskasvatuksessa ovat:

- erillisissä tiimi-, ryhmä- ja työyhteisöpalavereissa
- vuosittaisissa koko henkilöstön suunnittelu- ja arviointitapaamisissa
- moniammatillisissa yhteistyö- ja kehittämispalavereissa sekä
- kehityskeskusteluissa.

18.9.2023

3.1 Toiminnan arvioinnin ja suunnitelmallisuuden toteutuminen esiopetusryhmässä

Suunnittelusta päävastuu opettajalla, jolla SAK-aikaa 5 h viikossa.

Viikoittaiset tiimi-palaverit, joissa myös yhdessä suunnitellaan ja arvioidaan toteutunutta toimintaa, tarvitseeko tehdä muutoksia. Näissä tiimi-palavereissa myös pohditaan ennen Leops-keskusteluita kunkin lapsen vahvuuksia ja sekä harjoitusta vaativia osa-alueita. Ja vastaavasti keskustelun jälkeen välitetään tieto keskustelun kulusta.

Tämän lisäksi syksyllä kauden alkaessa on varattu muutama tunti yhteiselle suunnittelulle.

Vuodenvaihteen tienoilla on ns. väliarviointi ja keväällä kauden päättyttyä on myös arviointipäivä.

Tiimissä täytämme myös ryhmäleopsin, johon kirjataan kunkin lapsen henkilökohtaiset tavoitteet ja tavoitteet koko ryhmän osalta. Tätä lomaketta tarkastellaan säännöllisesti kauden aikana mm. näissä tiimipalavereissa.

Joka perjantai pidämme eskarilla ”porinapiirin”, jossa muistellaan kulunutta viikkoa; mikä siinä oli mieluista, mikä ei niin mukavaa ja esitetään toiveita seuraavalle viikolle.

Seinälle tulossa myös lasten ennen eskarivuoden alkua esittämät toiveet. Näin ne pysyvät muistissa ja yritämme niitä vuoden mittaan toteuttaa.

Vanhemmat ovat myös jo ennen kauden alkua saaneet esittää toiveita eskarivuotta ajatellen.

Vanhempainillassa sekä Leops-keskusteluissa kysellään myös vanhempien toiveita.

Keväällä huoltajille menee asiakaskysely kuluneesta kaudesta.

Lapsille annetaan lukuvuoden päätteeksi esiopetuksen osallistumistodistus, johon merkitään todistuksen, opetuksen järjestäjän, päiväkodin ja lapsen nimi, lapsen henkilötunnus sekä todistuksen antamispäivä. Lisäksi todistukseen merkitään, että todistus on Opetushallituksen 22.12.2014 hyväksymien esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen.

3. Yhteistyö ja lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaprosessi

Yhteistyön tavoitteena on, että esiopetus, muu varhaiskasvatus ja perusopetus muodostavat johdonmukaisen, lapsen kasvua ja oppimista tukevan jatkumon. Yhteistyöllä varmistetaan esiopetuksen laatua sekä vahvistetaan lasten ja huoltajien osallisuutta. Yhteistyötä kehitetään ja arvioidaan yhdessä opetuksen järjestäjän johdolla.

Esiopetuksen henkilöstö tekee yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kanssa lasten hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen tukemiseksi. Lasten kasvun ja oppimisen tuen sekä esiopetuksen oppilashuollon käytäntöjä arvioidaan ja kehitetään monialaisessa yhteistyössä. Esiopetuksen henkilöstön yhteistyöllä lähiympäristön toimijoiden kanssa edistetään oppimisympäristöjen monipuolisuutta. Näin lasten oppimisympäristöt avautuvat ympäröivään yhteisöön ja maailmaan.

Yhteistyö huoltajien kanssa alkaa rakentua heti ensimmäisestä kohtaamisesta lähtien. Tavoitteenamme on jatkuvasti kehittää yhteistyötapoja ja omalta osaltamme vahvistaa luottamusta huoltajien ja esiopetuksen henkilöstön välillä panostamalla jokaiseen kohtaamiseen. Huoltajien kanssa keskustellaan lapsen kasvun ja oppimisen tavoitteista sekä oppimisen ja kehityksen etenemisestä. Keskusteluja käydään päivittäisissä kohtaamisissa, eri viestintävälineitä hyödyntäen sekä lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman laadinta- ja arviointipalavereissa, jotka pidetään syksyllä ja keväällä. Yhteisen kielen puuttuessa käytetään keskusteluissa tarpeen mukaan tulkia yhteisymmärryksen ja tasavertaisuuden takaamiseksi.

4.1 Yhteistyö huoltajien kanssa ja lapsen leopsin laadinta prosessi

Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön muotoja ovat keskustelut syksyllä, jossa laaditaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma LEOPS, ja keväällä sekä muulloinkin tarvittaessa, vanhempainilta, puhelinkeskustelut, ja tietenkin päivän kuulumiset tuonti ja hakutilanteissa ja TinyApp-sovelluksen kautta. Ja jo ennen esiopetusvuoden alkua koteihin lähetettiin kirje, jossa kyseltiin lasten ja huoltajien toiveita esiopetusvuodelle. Esiopetusvuoden aikana huoltajia osallistetaan toimintaan mm. erilaisten pienten ”kotit tehtävien” kautta, kysellään keskusteluissa huoltajien toiveita. Keväällä huoltajilta kerätään asiakaspalautetta toiminnan kehittämiseksi. Meillä on tällä hetkellä monia taksilla kulkevia eskarilaisia ja päivittäiset kohtaamiset huoltajien kanssa puuttuvat, joten tärkeää on säännöllisesti keskustella puhelimitse näiden huoltajien kanssa.

Lapsen ajatuksia ja näkökulmia voidaan selvittää mm. erillisellä ”lapsen mielipide”-lomakkeella, joka liitetään Leops-lomakkeeseen.

4.2 Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Erittäin tärkeää toiminnan kannalta on ryhmän työparin yhteistyö ja sen toimivuus! Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on säännöllisesti seuraamassa ryhmän toimintaa, teettää erilaisia kartoituksia sekä tarvittaessa vetää pienryhmätoimintaa.

18.9.2023

Muita yhteistyötahoja ovat kuraattori, psykologi, neuvola, kirjasto (vierailimme vähintään kerran kuukaudessa), varhaiskasvatuksen sekä koulun henkilökunta ja seurakunta.

Keväällä ennen eskarin loppumista on tiedonsiirtopalaveri, johon voi osallistua tuleva opettaja, esiopetuksen opettaja, koulun erityisopettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, huoltajat, kuraattori, tarvittaessa kouluterveydenhoitaja sekä muut lapsen kanssa työskentelevät tahot. Tiedonsiirto toteutuu osana koulun oppilashuoltoa.

4. Toimintakauden teemat ja tapahtumat

Esiopetuksessa toiminta on yhteisöllistä ja oppiminen erilaisissa ryhmissä tapahtuvaa. Leikissä ja yhteisessä toiminnassa lapset saavat tuoda näkemyksiään ja ideoitaan esiin, näkevät ehdotustensa toteutuvan, neuvottelevat ja ratkaisevat aikuisen avustuksella eteen tulevia tilanteita. Lapset saavat kokemusta vaikuttamismahdollisuudesta, mikä vahvistaa toimintaan sitoutumista. Koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia ja toimintaa järjestetään ympäri toimintakauden.

Kasvatusyhteistyö on myös huoltajien keskinäistä vuorovaikutusta. Kauden aikana järjestämme yhteisiä tapahtumia, jotta perheet voivat verkostoitua ja tutustua toisiinsa paremmin, myös henkilöstö tulee tutummaksi.

5.1 Ryhmän teemat, juhlapäivät ja tapahtumat

- Vanhempainilta syyskuussa.
- Keskustelut huoltajien kanssa syys-lokakuussa ja keväällä.
- Osallistumme lokakuussa tiedekasvatuksen pilottihankkeeseen ; saamme viikoksi lainaan ”tiedelaukun”, jonka avulla pääsemme tekemään erilaisia tieteellisiä kokeita.
- Lapsen oikeuksien viikko viikolla 47.
- Joulujuhlat joulukuussa, mahdollisesti yhteiset Leppäkertun kanssa.
- Pääsiäisen huomioiminen
- Vappujuhlat.
- Kevätjuhlat, jotka eskarin omat.
- Ja tietenkin juhlimme jokaisen eskarilaisen syntymäpäivät

Eskarit ovat tällä hetkellä erittäin kiinnostuneita kivistä, joten meillä on nyt syksyn mittaan toimintaa ja tutkimuksia kiviin liittyen. Myös kalat ovat mielenkiintoisia; jo nyt, erityisesti metsäretkillä, on leikitty kovasti kala-aiheisia leikkejä.